

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

14.07.2016

м. Ужгород

№ 22-р/к

справа № 03.1-19/2016

**Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції з боку
Буштинської селищної ради**

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 01.07.2016 № 14.2-3.1/41-пв та матеріали справи № 03.1-19/2016 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Буштинської селищної ради,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 21.06.2016 № 21-рп/к розпочато розгляд справи № 03.1-19/2016 відносно Буштинської селищної ради у зв'язку з наявністю в її діях ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 та абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

В територіальних межах смт. Буштино Тячівського району повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Буштинською селищною радою та її виконавчим комітетом.

Місцезнаходження: вул. Головна, 91, смт. Буштино Тячівського району.

Ідентифікаційний код: 04349685.

Отже, Буштинська селищна рада у розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом влади.

Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування» 21.05.1997 № 280/97-ВР (із змінами та доповненнями) до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу в порядку, встановленому законодавством на розміщення реклами.

Діяльність на ринку розміщення зовнішньої реклами регулюється Законом України «Про рекламу» від 03.07.1996 № 271/96-ВР (із змінами та доповненнями), Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів

України від 29.12.2003 № 2067 (із змінами та доповненнями) (надалі – Типові правила) та іншими нормативними актами.

Відповідно до вимог Закону України «Про рекламу» та Типових правил розміщення зовнішньої реклами, зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» встановлено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Типові правила розміщення зовнішньої реклами регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.

Зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад відповідно до Типових правил.

Рішенням Буштинської селищної ради від 31.03.2016 № 152 затверджено Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами на території селища Буштино (надалі – Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами).

За результатами проведеного аналізу Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами встановлено, що порядок прийняття та розгляду заяви, порядок видачі дозволу на розміщення зовнішньої реклами, не відповідають Типовим правилам.

Зокрема, пунктом 8 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами для одержання дозволу заявник подає заяву за формою, до якої додаються:

фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менше 10x15 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу, та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням;

витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Відповідно до пункту 9 Типових правил для одержання дозволу заявник подає робочому органу заяву до якої додається лише фотокартка або комп'ютерний макет місця (розміром не менше 6x9 сантиметрів), на якому планується розташування рекламного засобу, та ескіз рекламного засобу з конструктивним рішенням.

Пунктом 10 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами передбачено, що за наявності документів, передбачених пунктом 8, заява протягом трьох днів з дати її надходження, реєструється робочим органом в журналі реєстрації заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами, який ведеться за формою, установлену Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України № 2067 від 29.12.2003 р.

Журнал повинен бути прошитий, а його сторінки пронумеровані. На останній сторінці журналу робиться запис про кількість сторінок, який засвідчується підписом керівника робочого органу, скріпленим печаткою.

Робочий орган протягом п'яти днів з дати реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу зазначене у заяві на предмет наявності на це місце пріоритету іншого заявника або надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.

Після перевірки місця, керівник робочого органу приймає рішення про встановлення заявником пріоритету на заявлене місце або про відмову у встановленні пріоритету.

У разі прийняття рішення про встановлення пріоритету робочий орган видає заявнику для оформлення два примірники дозволу за установленою формою згідно з додатком 3 та визначає заінтересовані органи (особи), з якими необхідно його погодити.

У разі прийняття рішення про відмову у встановленні пріоритету робочий орган протягом трьох днів надсилає заявникові вмотивовану відповідь із зазначенням дати встановлення пріоритету іншого заявника на заявлене місце розташування рекламного

засобу або дати і номери рішення виконавчого органу про надання дозволу на заявлене місце іншій особі та повертає всі подані заявником документи.

Пунктом 10 Типових правил передбачено, що за наявності документів, передбачених пунктом 9, відомості про заяву у той же день вноситься робочим органом до внутрішнього реєстру заяв та дозволів на розміщення зовнішньої реклами (журналу), який ведеться у довільній формі.

Робочий орган протягом двох робочих днів з дня реєстрації заяви перевіряє місце розташування рекламного засобу, зазначене у заяві, на предмет надання на заявлене місце зареєстрованого в установленому порядку дозволу.

У разі прийняття рішення про відмову у видачі дозволу робочий орган надсилає заявникові вмотивовану відповідь із зазначенням підстав, передбачених законом.

Строк видачі дозволу або надання письмового повідомлення про відмову у його видачі становить 10 робочих днів.

Пунктом 15 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами встановлено, що дозвіл погоджується з:

- власником місця або уповноваженим ним органом (особою);
- відділом містобудування та архітектури Тячівської РДА;

На вимогу робочого органу, заявник погоджує дозвіл з:

Державтоінспекцією – у разі розміщення зовнішньої реклами на перехрестях, біля дорожніх знаків, світлофорів, пішохідних переходів та зупинок транспорту загального користування;

службою автомобільних доріг Закарпатської області – у разі розміщення зовнішньої реклами в зоні відведення, що належить до їх компетенції;

відповідним органом у сфері охорони культурної спадщини та об'єктів природно-заповідного фонду – у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури, в межах зон охорони таких пам'яток і в межах об'єктів природно-заповідного фонду;

утримувачем інженерних комунікацій – у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій.

Зазначені вище органи та особи погоджують дозвіл протягом п'яти робочих днів з дати звернення заявника.

Перелік органів та осіб, з якими погоджується дозвіл, є вичерпним. Погодження дійсне протягом строку дії дозволу.

Відповідно до пункту 16 Типових правил, видача дозволу погоджується робочим органом з власником місця або уповноваженим ним органом (особою), а також з:

Мінкультури - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках національного значення, в межах зон охорони цих пам'яток, історичних ареалів населених місць;

органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласною, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями - у разі розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках місцевого значення, а також в межах зон охорони цих пам'яток;

утримувачем інженерних комунікацій - у разі розміщення зовнішньої реклами в межах охоронних зон цих комунікацій;

Укравтодором або власниками автомобільних доріг та Національною поліцією - у разі розміщення зовнішньої реклами у межах смуги відведення автомобільних доріг.

Дії щодо отримання зазначених погоджень вчиняються робочим органом без залучення заявника протягом строку, встановленого для отримання дозволу.

Для здійснення погодження робочий орган не пізніше дня, що настає за днем одержання документів від заявника, надсилає їй копії у паперовому або електронному (шляхом сканування) вигляді зазначеним органам, та встановлює строк розгляду документів.

У разі ненадання вищенаведеними органами, протягом встановленого строку погоджень вважається, що видачу дозволу погоджено.

Пунктом 18 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами передбачено, що робочий орган протягом не більше як п'ятнадцяти робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, готує і подає виконавчому комітету селищної ради пропозиції та проект відповідного рішення з врахуванням Закону України «Про рекламу».

Відповідно до пункту 19 Типових правил передбачено, що робочий орган протягом не більш як двох робочих днів з дати одержання від органів та осіб, з якими погоджується видача дозволу, подає виконавчому органу ради пропозиції та проект відповідного рішення.

Пунктом 19 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами передбачено, що виконавчий комітет селищної ради приймає рішення про надання дозволу або відмову у його наданні.

У разі прийняття рішення про надання дозволу керівник робочого органу протягом п'яти робочих днів підписує обидва примірники дозволу та скріплює їх печаткою робочого органу.

Перший примірник дозволу видається заявникові, а другий залишається у робочого органу для обліку та контролю. Видача дозволу реєструється в журналі реєстрації.

Відповідно до пункту 20 Типових правил передбачено, що виконавчий орган ради протягом одного робочого дня з дати одержання зазначених пропозицій приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні.

Дозвіл або відмова у його видачі видається не пізніше ніж протягом наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення.

Пунктом 23 Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами передбачено, що дозвіл надається строком на два роки, якщо менший строк не зазначено у заяві.

Згідно пункту 23 Типових правил передбачено, що дозвіл надається строком на п'ять років, якщо менший строк не зазначено у заяві.

Не врегулювання вищезазначених питань у Положенні про порядок розміщення зовнішньої реклами може перешкоджати суб'єктам господарювання реалізувати право на отримання дозволу на розміщення об'єктів зовнішньої реклами, а відповідно і обмежити доступ на цей ринок.

Отже, процедура одержання дозволу для розміщення зовнішньої реклами, встановлена Буштинською селищною радою, суперечить вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами в частині безпідставної вимоги надання документів, які не передбачені Типовими правилами, зобов'язання заявника самостійно здійснювати погодження дозволу, не врегулювання строків розгляду заяв на одержання дозволу та строків прийняття рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні, що може призвести до невидачі дозволу та обмеження конкуренції.

Таким чином, дії Буштинської селищної ради щодо прийняття рішення від 31.03.2016 № 152, яким затверджено Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами на території селища Буштино, що суперечить вимогам Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 року № 2067, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до спотворення конкуренції.

Відповідно додатку 1 рішення Буштинської селищної ради від 17.10.2013 № 1121 «Про затвердження величини плати за тимчасове користування місцями розташування зовнішньої реклами в смт. Буштино», для суб'єктів господарювання зареєстрованих на території Буштинської селищної ради при розрахунку розміру щомісячної плати за тимчасове користування місцями розташування зовнішньої реклами передбачено застосування понижуючого коефіцієнту - 0,75.

Встановлення плати за тимчасове користування місцями розташування зовнішньої реклами із застосуванням понижуючого коефіцієнту 0,75 не передбачено жодним нормативно-правовим актом.

Застосування понижуючого коефіцієнту 0,75 при оплаті за тимчасове користування місцями розташування зовнішньої реклами для фізичних та юридичних осіб, які зареєстровані та здійснюють діяльність на території смт. Буштино, створює дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Встановлення різної плати за тимчасове користування місцями розташування зовнішньої реклами для суб'єктів господарювання, безпосередньо не впливає на структуру товарного ринку та самостійність прийняття суб'єктами господарювання господарських рішень. Проте воно змінює власні досягнення суб'єктів господарювання як джерело здобуття ними переваг у конкуренції за допомогою зовнішніх чинників.

За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

Частиною 2 статті 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Таким чином, дії Буштинської селищної ради щодо прийняття рішення від 17.10.2013 № 1121, яким передбачено застосування понижуючого коефіцієнта 0,75 при оплаті за тимчасове користування місцями розташування зовнішньої реклами для фізичних та юридичних осіб, що зареєстровані та здійснюють діяльність на території смт. Буштино, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

Згідно абзаців 2 та 3 частини 1 статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету приймають рішення про визнання вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції та про його припинення.

Абзацом 4 частини 1 статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення про зобов'язання органу місцевого самоврядування змінити прийняте ним рішення, визнане антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.

Враховуючи викладене та на підставі статей 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 року № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.01 року за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, пункту 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Буштинської селищної ради (ідентифікаційний код - 04349685) щодо прийняття рішення від 31.03.2016 № 152, яким затверджено Положення про порядок розміщення зовнішньої реклами на території селища Буштино, що суперечить вимогам

Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 року № 2067, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що може призвести до спотворення конкуренції.

2. Визнати дії Буштинської селищної ради (ідентифікаційний код - 04349685) щодо прийняття рішення від 17.10.2013 № 1121, яким передбачено застосування понижуючого коефіцієнта 0,75 при оплаті за тимчасове користування місцями розташування зовнішньої реклами для фізичних та юридичних осіб, що зареєстровані та здійснюють діяльність на території смт. Буштино, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом 8 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання створюються дискримінаційні умови діяльності порівняно з конкурентами.

3. Зобов'язати Буштинську селищну раду припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначеного у пунктах 1 та 2 цього рішення, шляхом внесення змін до рішень від 31.03.2016 № 152, від 17.10.2013 № 1121 та приведення їх у відповідність до вимог чинного законодавства.

Відповідно до частини 2 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання.

У разі незгоди з цим рішенням зацікавлені особи згідно пункту 1 статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у двохмісячний строк з дня одержання рішення мають право звернутися до суду з відповідною заявою.

Голова колегії

П. Калинич